

Ширяєва Н. Ю.*к.т.н., доцент кафедри менеджменту та управління проектами,
Одеська державна академія будівництва та архітектури,
м. Одеса, Україна***Сало Расмі***студент спеціальності «Менеджмент»
Одеська державна академія будівництва та архітектури,
м. Одеса, Україна*

УПРАВЛІНСЬКЕ МИСЛЕННЯ НА ОСНОВІ МЕТОДУ МЕТЧЕТТА

Анотація. Розглядається один з універсальних методів проектування та обґрунтування рішень - метод Метчетта, аналізуються етапи його розумового процесу.

Ключові слова: менеджмент, управлінське рішення, мислення.

Управлінська діяльність та технічний розвиток виробничих підприємств передбачає процес прийняття управлінських рішень, а їх якість визначає майбутнє підприємства і його роль на ринку. Ухвалення рішення базується на проектуванні певної концепції. Концепція - це сукупність думок, положень, які зв'язані загальною ідеєю, що визначає загальний вектор розвитку дискусії. Існує безліч методів досягнення концепції, такі як методи дивергенції, трансформації, конвергенції та ін.

Для обґрунтування рішень розроблені різні методи - економіко-математичне моделювання, математичне програмування, дослідження операцій, економічна кібернетика та багато інших.

Розглянемо метод Метчетта. Суть цього методу полягає в тому, що дослідник не просто слідує певній послідовності розумових процесів, а безпосередньо здійснює їх корегування. Іншими словами дослідник змінює режим мислення. Проте, не слід плутати поняття режим мислення і тип мислення. Тип мислення характеризується індивідуальними інтелектуальними здібностями дослідника, тоді як режим мислення - це свідоме впорядкування розумових прийомів і пристосування їх під конкретну вирішувану проблему.

Метчетт виділив п'ять режим мислення:

Перший режим мислення - це мислення основними елементами розумового процесу. Він назвав ці елементи течтемамі. До речі, цей термін можна отримати якщо прочитати прізвище автора навпаки. Течтеми враховують сім варіантів - рішень, суджень, стратегій, тактик, понять, відносин, перешкод.

Другий режим ґрунтується на виділенні основних стратегій у вирішенні завдань. Тобто дослідник повинен володіти навичками ясно бачити пункти вирішення проблеми і організувати стратегію таким чином, щоб вона максимально підходила до даної проблеми.

Третій режим по Метчету полягає в тому, що при вирішенні проблеми слід не просто мислити над нею, але і, як би абсурдно це не звучало, мислити над самим розумовим процесом. Слід виділяти основних елементи мислення (контрольні запитання) і зосереджуватися на їх вирішенні.

Четвертий режим мислення - мислення в паралельній площині, тобто потрібно уміти спостерігати з різних точок зору за ходом власного розумового процесу.

Завершальний режим мислення самий творчий, він визначений використанням асоціативного мислення, іншими словами - мислення образами (схемами, рисунками). Можна порівняти проблему з самими різними явищами, що полегшує створення стратегії для її вирішення.

Метчетт рекомендує у процесі розумового мислення зосередитись на самоналаштуванні та самоконтролі, бо процедура методу передбачає під час виробітку певних проектних пропозицій відключення від усіх інших справ. Робоча група, яка працює по такому методу, може бути зайнята мозковим штурмом більш двох днів без перерви на сон, тому що сам логосінтез є жорстким по критеріях часу.

Метчет з'єднав режими мислення таким чином, щоб вони найефективніше підходили для дослідження не тільки управлінських, але і будь-яких проблем виробничого характеру, у тому числі у процесах реінжинірингу або винахідницьких розробках. Якщо спиратися на режими і

течтеми Метчета під час вирішення проблем або винахідницького проектування, то практично неможливо обійти стороною потрібний шлях для ухвалення рішення.

Таким чином, універсальність методу Метчетта полягає у його виявленні та вирішенні конфліктів у багатомірних ситуаціях.

Список літератури:

1. Авраменко В.Д., Ширяєва Н.Ю. Принципи якісної управлінської праці будівельного підприємства. Сучасний менеджмент: моделі, стратегії, технології. Матер. XVIII всеукр. студ.наук.-практ.конф. за міжн. участю. Одеса: Одеськ.нац.ун-т при Презид. України, 27 квітня 2017 р. С. 86 - 87.
2. Ширяєва Н.Ю. Управлінська стилістика у проектному менеджменті. Матер. VII Міжн.наук.-практ.конф. «Управління проектами: інновації, нелінійність, синергетика». Одеса: ОДАБА: 9-10 грудня, 2016. - С. 94-97.
3. Ширяєва Н.Ю. Проблеми розвитку будівельної бізнес-освіти. Economy without borders: integration, innovation, cross border cooperation / International Scientific Conference, august 26th 2016, Kaunas. P. 249-252.
4. Ширяєва Н.Ю. Конфліктологія у проектному менеджменті. Управління проектами: стан та перспективи. Матер. XX міжн.наук.-практ.конф. Миколаїв: 16-19 вересня 2014 р., НУК. С. 335-337.
5. Щудлак І.І., Ширяєва Н.Ю. Компетенції керівника - лідера строительного підприємства. Сучасний менеджмент: моделі, стратегії, технології. Матер. XVIII всеукр. студ.наук.-практ.конф. за міжн. участю. Одеса: Одеськ.нац.ун-т при Презид. України, 27 квітня 2017 р. С. 218 - 219.